

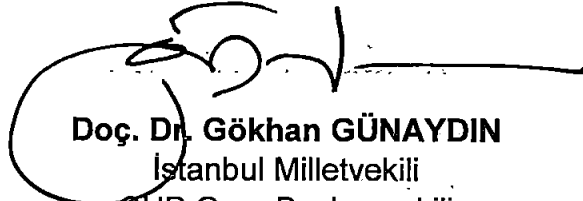
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 7 Kasım 2025
Sayı : 866

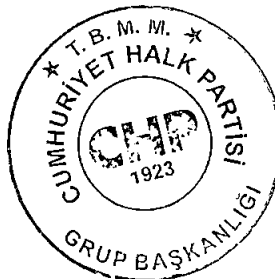
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Belediye Kanunu'nda ile Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. 07.11.2025

Gereğini arz ederim.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Anayasa
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 12-11-2025	Esas No: 2/3359

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BAKANLIĞI
1 0 Kasım 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
1 0 Kasım 2025
No : 1733782

GENEL GEREKÇE

Anayasamızın 123'üncü maddesine göre idarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır.

Yerel yönetimler halkın yerel ve ortak gereksinimlerini karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişilikleridir.

Yerel yönetimler içerisinde belediyelerin, başkanı ve meclis üyeleri halk tarafından seçilerek, karar ve yürütme organlarını oluştururlar. Karar organı olan belediye meclisi yanında, belediyenin yürütme organını belediye başkanları temsil ederler.

Belediye başkanları ve meclis üyeleri siyasi partiler tarafından gösterilen adaylar arasından halkın seçimine sunulurlar.

Şüphesiz yerel seçimlerde seçmenin oy verme davranışı üzerinde belediye başkanının kişiliği ve o güne dek halkla kurduğu iletişim etkili olsa da, ülkemiz pratiğinde, aday gösterildiği siyasi partinin görüşü ve gücünün çok daha büyük etki yarattığı bilinen bir gerçektir.

İstisnai olarak, bir siyasi partinin gücüne gereksinim duymadan seçimlere bağımsız olarak girip kazanan belediye başkanlarının durumu ve siyasi yolculukları, gerek seçmenleri gerekse toplum kesimleri tarafından ilgiyle izlenmektedir.

Buna karşılık, yukarıda da belirtildiği gibi, bağımsız olarak aday olma tercihi yerine bir siyasi partiden aday gösterilerek belediye başkanı seçilen kişilerin, kendilerine oy veren yurttaşların tercihine saygı göstermesi yanında, oy versin vermesin tüm yurttaşlara hizmet etmesi esastır.

Son yıllarda, tersine örneklerin sayısının artması, toplum vicdanını yaralar bir boyut kazanmıştır. Bir siyasi partinin gücüyle ve onu destekleyen yurttaşların oylarıyla başkan seçilen kişinin, partisinden istifa ederek, o görüşlerle taban tabana zıt düşünceleri savunan bir partiye katılması veya bağımsız kalması sadece kişisel bir tercih noktasında kalmamakta, belediyenin de el değiştirmesine neden olmaktadır. Bu durum, bazen yüzbinlerce seçmenin iradesinin, bir kişinin tercihi nedeniyle hiçe sayılması sonucunu doğurmaktadır.

Siyasette güven ve istikrarın korunması, seçmen iradesinin temsiliyetinin gasp edilmesinin önüne geçilebilmesi amacıyla, hazırladığımız kanun teklifiyle, Büyükşehir, il, ilçe ve belde belediye başkanlarının, seçimlerini müteakiben, görev süresi boyunca seçildiği siyasi parti üyeliğini koruması, aksi takdirde belediye başkanlığına devam etmemesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, verdiğimiz kanun teklifiyle, parti değiştiren veya bağımsız kalan belediye başkanının başkanlığının kendiliğinden düşmesi, başkanlığı düşen kişinin görev süresi tamamlanıncaya kadar belediye başkanının seçildiği dönemde üyesi bulunduğu siyasi partiden belediye başkan vekili seçilmiş bulunan kişinin bu kişi yerine doğrudan ve başkaca bir işleme gerek kalmaksızın belediye başkanlığı görevine getirilmesi amaçlanmaktadır.

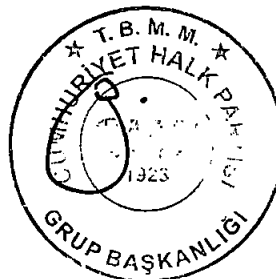
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Büyükşehir belediye başkanlarının görev süresi boyunca seçildikleri siyasi partiyi değiştirmeleri veya bağımsız kalmaları durumunda yaptırım öngörülmektedir.

MADDE 2- Belediye başkanlarının görev süresi boyunca seçildikleri siyasi partiyi değiştirmeleri veya bağımsız kalmaları durumunda yaptırım öngörülmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**BELEDİYE KANUNU'NDA İLE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Büyükşehir belediye başkanı, mahallî idareler genel seçimlerinde seçilmesini müteakip göreve başladıktan sonra görevinin devamı süresince seçildiği siyasi partiden istifa edip başka bir siyasi partiye katılması veya bağımsız kalması durumunda büyükşehir belediye başkanlığı kendiliğinden sona erer ve görev süresi tamamlanıncaya kadar büyükşehir belediye başkanının seçildiği dönemde üyesi bulunduğu siyasi partiye üye olan büyükşehir belediye başkan vekili büyükşehir belediyesine başkanlık eder."

MADDE 2- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 44 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Belediye başkanı, mahallî idareler genel seçimlerinde seçilmesini müteakip göreve başladıktan sonra görevinin devamı süresince seçildiği siyasi partiden istifa edip başka bir siyasi partiye katılması veya bağımsız kalması durumunda belediye başkanlığı kendiliğinden sona erer ve görev süresi tamamlanıncaya kadar belediye başkanının seçildiği dönemde üyesi bulunduğu siyasi partiye üye olan belediye başkan vekili belediyeye başkanlık eder."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

